

Weekend 1 en 2 sept. 2018 - Thema: 'Wandelen met God'

In de lezingen van vandaag wordt onderstreept hoe belangrijk het is de Thora – de Wet – in praktijk te brengen. In de eerste lezing roept Mozes het volk op om Gods woord met hart en ziel te beleven. Luister Israël, naar de voorschriften die ik je leer en handel ernaar. Je mag er niets afdoen, je mag er niets bijdoen. De Tien geboden zijn wegwijzers die ons laten zien welke weg voor ons de beste is, opdat we leven zoals dat bedoeld is: een leven dat een mens gelukkig maakt. Jezus heeft de Tien geboden verdicht tot het gebod van de liefde. God liefhebben en de naaste liefhebben. Dat noemt Hij in essentie de Thora, de boodschap van het eerste verbond, de basis van ons leven. In de joodse traditie was er ten tijde van Jezus sprake van een sterke uitvergroting van de geboden. In plaats van de tien geboden waren er nu meer dan 248 geboden en 365 verboden. Ze regelden het leven tot in alle details. Voor de Farizeeën en de Schriftgeleerden wogen ze allemaal even zwaar. Zij zagen de wetten en regels als een Tomtom, die aangeeft: zo moet het en niet anders. Voor veel mensen werden de geboden daarmee als een last ervaren. De wet van God, de Thora is echter geen Tomtom, die alleen maar zegt wat je moet doen of laten. Het Hebreeuwse woord Thora betekent ook onderwijs. Onderwijs dat de leraar aan zijn leerling geeft en dat de moeder of vader een kind bijbrengt. Het betreft een leven lang leren. In de Evangelie-lezing van vandaag vinden de Farizeeën zich op over het feit dat de leerlingen van Jezus de handen niet wisten voor het eten. Dat werd destijds door de wet voorgeschreven. Ook wij kennen dat gebruik van handwassing in de Eucharistieviering. Een mooi liturgisch gebruik dat kwalijk wordt als ze de kern van de zaak gaan overwoekeren. Kern van de handwassing is dat je van binnen een zuiver mens wil zijn. Zo was het ook in de tijd van Jezus. De Farizeeën wisten niet écht hun handen. Ze lieten voor de vorm een paar druppeltjes water over hun vingers lopen. Jezus is dat schijnheilige gedoe moe. Het gaat God toch niet om tafelmanieren. Het gaat God om wat écht in je hart leeft. Ben je een goed mens? Kom je op voor armen, de verdrukten en eenzamen. Wat praten we over handen wassen. Het is toch veel belangrijker of we ook aan de mensen hebben gedacht die ziek zijn, verdriet hebben of arm zijn. Niet de letter, maar het hart van de Thora – de wet – moet in praktijk worden gebracht.

Waarom houden je leerlingen zich niet aan de tradities van hun voorouders. Meer precies staat er: waarom wandelen je leerlingen niet volgens de overlevering? Dat wandelen past goed bij op weg zijn, de weg zoeken, de route leren verstaan. Met een Tomtom kun je geen gesprek voeren of nieuwe gedachten ontwikkelen. Dat kun je wel met een routekaart, die duidelijker wordt naarmate de weg die je gaat meer werkelijkheid wordt. God geeft ons die kaart in handen, maar we zullen zélf onze richting moeten zoeken. De weg is vol verassingen. Soms is het moeilijk te zien of de weg verderop naar links of naar rechts afbuigt. Je moet eerst verder voordat je weet hoe en waar je gaan kunt. Gaandeweg ontdekken we aan de hand van de wegwijzer waartoe we in staat zijn en vinden we de weg. Ontdekken we welke weg voor ons de beste is. Of, om het anders te zeggen: om verder te komen moet je niet achteruit kijken, naar het verleden, maar vooruit, naar de toekomst, en om je heen kijken. Kijken naar de mens naast je en vooral luisteren naar de vragen van de mensen van vandaag én ingaan op hun noden en onzekerheden. Als we blijven hangen in wat voorbij is, als we alleen maar gericht zijn op onszelf, zijn we net als de Farizeeën op wie Jezus zo fel reageert. Hij ziet in hen huichelaars van wie de profeet Jesaja ooit zei dat zij God wel met de lippen eren, maar dat hun hart ver van Hem verwijderd is. Niet wat God wil staat bij hen centraal, maar wat ze zélf belangrijk vinden, wat binnen in hen zit. Het boze, het slechte en kwaadaardige komt van binnenuit de mens. Daarvoor moeten we elkaar behoeden en waarschuwen. Jezus heeft de Thora, de wet, als een kaart voor ons opgevouwen en gezegd: lees zélf, kijk, overleg in jezelf en met anderen en durf op weg te gaan. Volg je hart, dat is: je dapperheid, je bezieling, je hoop. Het is: je kracht, het kompas waarop je koerst.